

VASARIO 14 DIENĄ PRASIDEDA TSKP XX SUVAŽIAVIMAS

Visą šalių proletarai, vienykitės!

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP Rokiškio rajono k-to ir rajono DŽD Tarybos organas

Rokiškis, 1956 m. vasario mėn. 12 d., sekmadienis

№ 13 (1445) ♦ Eina nuo 1944 metų ♦ Kaina 15 kp.

Visas jėgas žemės ūkio pakėlimui

Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė nuolat rūpinasi mūsų šalies ekonominės galios stiprinimu, darbo žmonių pragyvenimo lygio kėlimu. Viena iš sąlygų šiems uždaviniams išspręsti yra smarkus žemės ūkio išvystymas. Tai ypatingai ryškiai pabrėžia TSKP CK paruoštame partijos XX suvažiavimui Direktyvų dėl šeštojo penkmečio plano projekte.

Pagal mūsų rajono ekonomines sąlygas yra numatyta iki 1960 metų gauti iš kiekvieno hektaro po 14 centnerių grūdų, pritelžti iš kiekvienos karvės po 2.500 kilogramų pieno, padidinti mėsos gamybą du su puse karto. Įvykdžius šiuos uždavinius, kolūkiečiai už darbdienį gaus grūdais, ir pinigais keturis kartus daugiau, negu išduodama dabar.

Kolūkinės gamybos praktika rodo, kad šie uždaviniai galima įvykdyti. Tam reikia ryžtingai pagerinti vadovavimą laukininkystės brigadoms, gyvulininkystės fermoms, nuolat atskleisti ir teisingai panaudoti visus vidinius rezervus kolūkių gamybai didinti. Kaip pavyzdį galime paimti „Aušros“ kolūkį, kuris dar 1953 metais buvo vienas iš labiausiai atsiliekančių rajone. Jo metinės pajamos sudarė tik 142 tūkstančius rublių, trūko pašarų, iš kiekvienos karvės buvo gaunama po 740 litrų pieno. Pagerinus darbo organizavimą, skiriant nuolatiniį dėmesį gyvulininkystės išvystymui, labai pajamingos kultūros — linų auginimui, kolūkio ekonomika žymiai pakilo. Praėjusių metų piniginės kolūkio pajamos sudaro 700 tūkstančių rublių, iš kiekvienos karvės gauta po 1.265 litrus pieno, kolūkiečiams už darbdienį išduodama daugiau kaip po kilogramą grūdų ir po 2 rublius pinigais. Nuolat kyla „Artojo“, „Tikruoju keliu“ ir

elės kitų kolūkių ekonominis lygis.

Tačiau ellė kolūkių, kaip „Šetekšnos“, „Atžalyno“, Salomėjos Nėries vardo, ekonomiškai tebėra silpni.

Svarbiausias šio meto rajono žemdirbių uždavinys yra skirti visas jėgas kolūkių gamybos išvystymui, jų ekonomikos pakėlimui. Kad tai išspręsti, jau dabar būtina padėti ivertą pagrindą šių metų derliaus išauginimui ir gyvulininkystės produktyvumo pakėlimui.

Tam svarbiausia sąlyga — geras pasrūošimas pavasario sėjai. Yra būtina gerai išvalyti ir paruošti sėklas sėjai, užtikrinti gerą jų išsaugojimą, laiku ir kokybiškai atremontuoti visą inventorių.

Aukšto derliaus išauginimą nulemia geras dirvų patėšimas. „Jaunosios gvardijos“, „Artojo“, „Pergalės“ ir kiti kolūkiai dirvų trėšimui gamina durpių — mėšlo kompostą. Pirmaujančių pavyzdžiu turi pasiekti visi rajono kolūkiai ir iki pavasario lauko darbų pradžios sukaupti reikalingą kiekį mineralinių bei vietinių trąšų.

„Jaunosios gvardijos“ kolūkiečiai praktiškai įrodė, kokią didelę reikšmę gyvulių produktyvumo kėlimui turi kukurūzai. Ši vertinga kultūra turi būti labai plačiai įdiegta visuose rajono kolūkuose.

Kolūkiečiai ir kolūkietės! Nuo jūsų darbo, nuo jūsų dalyvavimo visuomeninėje gamyboje priklauso tolesnis kolūkių ekonomikos stipėjimas, jūsų pačių pragyvenimo lygio kilimas. Aktyviai įsijunkite į svarbiausių uždavinių vykdymą, atskleiskite visas galimybes laukų derlingumo pakėlimui ir gyvulininkystės išvystymui, ryžtingai kovokite su pasitaikančiais trūkumais. Tai nulems sėkmingą mūsų žemės ūkio išvystymą, produktų gausumo gyventojams ir žaliavos vietinei pramonei sukūrimą.

Dvidešimt metinių užduočių per penkmetį

Viršplaniniai kroviniai laudies ūkiui

PIRMAUJANTI AUDĖJA DALINASI DARBO PATYRIMU

Įsipareigojimai TSKP XX suvažiavimo garbei įvykdyti

Sėkmingai įvykdė sausio mėnesio programą ir gavo apie 9 tūkstančius tonų anglies virš plano kombinato „Vorkulugolj“ kalnakasiai. Šachtos Nr. 26 kolektyvas pirma laiku įvykdė įsipareigojimą: iškasė virš sausio mėnesio plano daugiau, kaip 6 tūkstančius tonų kuro.

Čerepoveco metalurgijos gamyklos aukštakrosnininkai sutinka TSKP XX suvažiavimą, padidinę metalo gamybą. Jie įsipareigojo iki suvažiavimo aldirymo duoti pusantro tūkstančio tonų ketaus virš plano. Virš plano išlydyta 2041 tona aukštos kokybės ketaus.

Charkovo mašinų gamyklos „Serp i molot“ kolektyvas nuo metų pradžios pagamino virš plano daugiau kaip 200 kombainų variklių.

(TASS — ELTA).

Tekintojas-spartuolis A. Agapovas

GRUZIJOS TSR. Kutaisio autogamyklos mechaninio štapavimo cecho tekintojas A. Agapovas nuo penktojo penkmečio pradžios įvykdė 19 metinių užduočių.

Tokių laimėjimus jis atsiekė priešakinių darbo metodų pritaikymo dėka. Dirbdamas senais metodais, drg. Agapovas užduotis įvykdydavo 150—180 proc. Pradėjęs taikyti naujus darbo metodus, jis pasiekė 200—250 proc. išdirbi. To jis pasiekė, sudėrindamas prileidžiamus tekintimo greičius su teisinga organizacija ir darbo vietos parengimu, o taip pat maksimaliai sumažindamas pagalbinį laiką paprasčiausių įrengimų ir tinkamiausio nuoseklumo tekinant detales pagal operacijas pritaikymo dėka.

Žinomas tekintojas įsisavino naują tekintimo instrumentinę medžiagą-keramiką, kas padėjo jam pakelti darbo našumą pusantro karto. Iki TSKP XX suvažiavimo tekintojas įvykdys dvidešimtąją metinę užduotį.

Nuotraukoje (iš dešinės į kairę): Gruzijos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas tekintojas A. Agapovas perduoda savo patyrimą jauniems tekintojams komjaunuoliams G. Džingarudzei ir A. Inžojanui, šlatis metais baigusiems amatų mokyklą. Dirbdami pagal A. Agapovo metodą, jie įvykdo užduotis 170—180 proc. P. Lucenkos (TASS) nuotr.

Su mintimi apie partiją

Pasakoja „Nemuno“ fabriko audėja-pirmūnė R. KUKARĖNIENĖ

Su mintimi apie šlovingąją Partiją pradėjau aš savo šeštąjį penkmetį. TSKP XX suvažiavimo Direktyvų dėl šeštojo penkmečio plano projekto atvėrė mums, pramonės darbuotojams, didelės perspektyvas. Jų įgyvendinimui mes negailime savo jėgų, savo darbą skiriame mūsų šalies stiprinimui.

Praėjusių penkmetį užbaigiau pirma laiku. 1955 m. užduotį įvykdžiau 137 proc. 99 procentai mano išleistų audinių pripažinti pirmarūšiais. Per tuos metus sutauriau 150 kg verpalų, iš kurių išaudžiau 162 m viršplaninės paltinės medžiagos „Pirmyn“.

Šeštąjį penkmetį mūsų audimo cechą pradėjo neblogai. Sausio mėnesio planas įvykdytas ir viršytas, sutauryta 1.146 kg verpalų. Man džiugu, kad į šitą indėlį įnešiau dalelę savo darbo, 118 proc. įvykdžiusi sausio mėnesio planą ir sutauriusi 13,7 kg verpalų. Žinoma, mes

galėjome atsiekti žymiai geresnių laimėjimų, tačiau sutrukdė kai kurie pertvarkymai ceche, naujų artikulių įvedimas. Mat, pradėjome austi naują medžiagą „Tulpė“.

Kalbėdama apie save, turiu pareikšti, kad minėtų laimėjimų atstakiau atkaklaus darbo dėka, pritaikydama praktikoje pirmūnų patyrimą. Stengiuosi dirbdama prie staklių tiksliai išnaudoti kiekvieną judesį, akylai seku mašiną.

Man džiugu, kai mano patyrimą perima kiti. Todėl mielai sutikau kartu su audėjomis Butėnėne ir kitomis dalintis savo darbo patyrimu pirmaujančių metodų paskleidimo mokykloje, kurioje mokosi 30 audėjų. Be to, darbo metu savo metodu apmokau jauną audėją Paradauskaitę.

Sutikdama TSKP XX suvažiavimą, aš pasižadu dirbti dar geriau, dar plačiau paskleisti pirmūnų patyrimą audėjų tarpe.

38 tūkstančiai tonų viršplaninių krovinių

RADVILIŠKIS. Garvežių depo mašinistai sparčiai veda sunkiasvorius traukinius, taupo kurą ir valstybines lėšas. Lenktyniaudami partijos XX suvažiavimo garbei, depo lokomotyvų mechanikai šių metų sausio mėnesį nuvedė 214 sunkiasvorių traukinių, kuriais pervežta viršum normos daugiau kaip 38 tūkstančiai tonų krovinių. Vidutinė garvežių rida per parą viršyta 7 kilometrais, sutaupyta 400 tonų kuro.

Mašinistas drg. Andrijauskas Radviliškio — Sovietosko ruožu nuvedė sunkiasvorį traukinį, viršijusį svorio normą 180 tonų. Drg. Čičauskas Radviliškio — Klaipėdos ruožu nuvedė 200 tonų sunkesnį traukinį. (ELTA).

SOCLENKTYNIŲ REZULTATUS SUVĖDUS

paaiškėjo, kad, lenktyniaudami partijos XX suvažiavimo garbei, daugverslinės artelės „Pergalė“ dirbantieji sausio mėnesio gamybinių užduočių pagal bendrąją produkciją įvykdė 126,6 proc. ir pagal prekinę — 138,5 proc., ga-

minių savikainą sumažinę 5,8 proc. Putkių gamybinių laimėjimų atsiekė šaltkavilų cecho kolektyvas, mėnesinę užduotį įvykdęs 137,6 proc. bei sutauręs skardos 250 statinių lankų, 18 m³ deguonies ir 45 kg karbito. Cecho

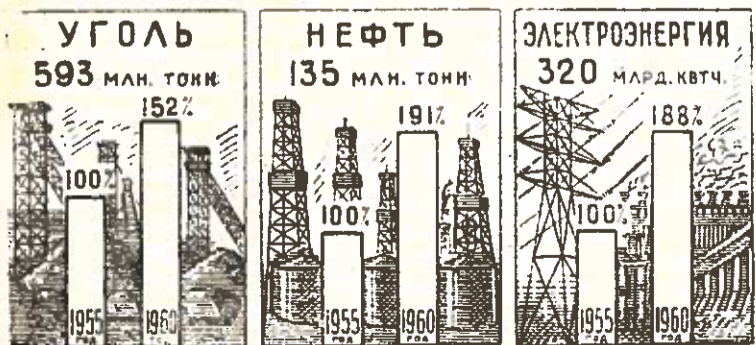
viršininkas drg. Pumputis, darbininkai drg. Gudelevičius, Kubilius ir kiti dienų normas įvykdo 130—135 proc.

Ypatingai jautriai atsiliepė į TSKP XX suvažiavimo Direktyvų projektą drg. Šmatavičiaus vadovaujamas minkštųjų baldų

cechas, pradėjęs naujų formų baldų gamybą. Šio cecho produkcija siunčiama ne tik į kitus Tarybų Lietuvos rajonus, bet ir į broliškas respublikas.

Artelės dirbantieji partijos XX suvažiavimo išvakarėse ryžtasi dirbti dar geriau.

N. Trostašenkovas

Anglies bei naftos gamybos ir elektroenergijos gamybos apimtis, numatyta TSKP XX suvažiavimo Direktyvų dėl šeštojo penkmečio plano TSRS laudies ūkiui išvydyti 1960 metais projekte.

PARTIJOS ĢYVENIMAS.

Mes privalome dirbt geriau

Priekš kurj laiku Juodu-
pēs kooperatyvo parduotuvēs
vedējas Griškēnas prileido
keliu tūkstančju sumoje iš-
cikvojimą. Panašus fakts
pasitaikē ir Panemunēlio par-
duotuvēje, kurlos vedēju dir-
bo prekybininkas Jočys. Bū-
na ir taip, kada prekybos dar-
buotojai grubiai ir nemanda-
giai elgiasi su klientais, lau-
žo darbo drausmę. Kodēl
taip yra?

Į šj klausimą teisingā at-
sakymā davē rajkoopsajungos
partinēs organizācijas komu-
nistai dar praeltais metais.
TSKP nariai Upadyševs, Ki-
las ir kiti partinēs organiza-
cijas ataskaitinīame-rinkimi-
nīame susirinkime iškēlē rim-
tus trūkumus, nurodē, kad
partinē organizācija mažai
domisi kadru auklējimo bei
politinio švietimo klausimais.

Po šj rimtų pastabų
darbas su kadrais pas mus
šiek tiek pagyvėjo. Partinē
organizācija rimtā dėme-
sī atkreipē į mūsų darbuoto-
jų mokymāsi. Ellē draugu,
kaip Kasimovas, Karalius,
Agejeva, Alina, Sidorova,
Jankauskas ir kiti mokosi
darbo jaunimo vidurinėje mo-
kykloje. 42 darbuotojai šj
metų sausio mėnesį sėkmin-
gat baigē techninimo kur-
sus ir dabar įgytasias žinias
pritaiko praktinīame darbe.
Deja, tai tik dalis to darbo,
kurj mes, komunistai, priva-
lome atlikti.

Blogiausia tai, kad partinē
organizācija mažai domisi po-
litiniu dirbančjū auklėjimu.
Su dirbančjais silpnai ve-
damas masinis-aškinamasis
darbas. Pavyzdžiui, per pra-
ėjusj šj metų laikotarpj raj-
koopsajungos ir Rokiškio
kooperatyvo darbuotojų tarpe
neperskaityta nė vienos pa-
skaitos, nepravedami grupiniai
pasikalbėjimai tarptautinio
ir vietos gyvenimo temomis.

Dažnai mes mėgstame tei-
sintis, kad nesilanko pas mus

pranešėjai ir lektorai. Tačiau
argi nėra pas mus šiam dar-
bui organizuoti jėgų? Kodēl
mes patys, komunistai ir
komjaunuoliai, negalime da-
ryti pranešimų, vesti agitaci-
nį darbā prekybos darbuoto-
jų tarpe?

Labai daug partiniuose su-
sirinkimuose mes kalbame
apie partijos eilių augimą.
Pritamame nularimus, tačiau
visa tai nutarimuose ir pasilie-
ka. Reikia pasakyti, kad mū-
sų partinē organizācija priva-
lome mokyti ir auklėti de-
šimties prekybinų organizaci-
jų dirbančiuosius. Darbas yra
sunkus, nes dauguma drau-
gų dirba Juodupėje, Kama-
juose, Panemunėlyje ir kitur,
o mūsų sistemoje yra tik
viena rajkoopsajungos pir-
minē partinē organizācija.
Partinis darbas žymiai page-
rētų, jeigu būtų sukurtos partinēs
organizācijas atskirai
rajkoopsajungoje ir koopera-
tyvuose. O šj klausimą ga-
lima išspręsti tik naujų na-
rių priėmimo į TSKP sąskaita.

Reikia atvirai pasakyti, kad
mes, draugai komunistai, ma-
žai dirbame šiuo ypatingai
svarbiu klausimu. Gēda prisipa-
žinti, kad rajkoopsajun-
gos pirminē komjaunimo or-
ganizācija, jungianti 11
VLKJS narių, iki šiol negali
paruošti nė vieno kandidato
į TSKP narius. O kiek dar
pas mus dirba sąžiningų,
drausmingų draugų, kurie
būtų verti komunisto vardo!
Visa tai parodo, kad mes vis
dar iki šiol pamirštame patį
svarbiausią darbo barā, visā
laikā taikstomēs su darbe pa-
sitaikančiais trūkumais ir die-
na iš dienos įsipareigojame
nebekartoti senų klaidų, dirbt
geriau, o padėtis nesikei-
čia.

Aš tikiu, kad mes esame
pajėgūs dirbti žymiai geriau,
ir šiuos uždavinius sėkmin-
gai išspręsimė.

J. RINKEVIČIENĖ
TSKP narj

Neseniai Šiaulių rajono „Raudonosios Vėlavos“ žemės ūkio artelėje įvyko ataskaitinis-rinkiminis susirinkimas. Artelėje sėkmingai vystoma visuomeninė gyvulininkystė, pasiatyta nemaža visuomeninių pastatų. Kolūkiečių pajamos per metus padidėjo 484.767 rubliai. Už kiekvieną darbadienį čia buvo išduota po 4 rb., po 2 kg grūdų ir daug kitų produktų. Nuotraukoje: ataskaitinis-rinkiminis susirinkimas „Raudonosios Vėlavos“ kolūkyje. Pranešimą daro kolūkio valdybos pirmininkas drg. A. Gerdaitis. V. Rupšlaukio (ELTA) nuotr.

Rytdienai neatidėliojame

Pasikalbėjimas su Karolio Požėlos vardo kolūkio
agronomu drg. B. VAJEGA

Neatidėloti rytdienai to,
ką galima padaryti šiandienā
— su lokia mintimi ruošiasi
mūsų kolūkio žemdirbiai pa-
vasario sėjai. Visos sėklos,
supiltos į pavasario sėjos
fondā, jau pirmā kartā išva-
lylos. Patikrintas jų daigu-
mas, kuris sudaro 95 proc.
Dabar pradėjome valyti sėk-
las antrā kartā.

Mūsų kalviat Zdanevičius,
Liepinis ir kiti sėkmingai
remontuoja žemės ūkio in-
ventorių. Jau atremontuota
beveik pusė turimų plūgų ir
kitų padargų, reikalingų pa-
vasario darbams.

Ankstyvesniais metais mes
mažai išnaudojome vietinių
trašų rezervus, todėl grūdinių
kultūrų derlingumas buvo la-
bai mažas. Stekdami dvigubai
padidinti grūdų gamybā, šiame
organizavome vietinių trašų
sukauptimą. Jau išvežime į
laukus virš 600 tonų durpių,
kurias kompostuojame su

mėšlu ir kalkių purvu. Ka-
dangi pagamintų durpių ne-
turėjome, tai tam tikslui pa-
naudojome durpes, iškastas
sausinant pievas. Be to, mums
draugiškā pagalbā suteikē
kaimynai — „Pergalės“ kolū-
kio žemdirbiai. Durpių ir kitų
trašų sukauptime pasižymi
kolūkiečiai Jakuntavičius,
Mellus ir kiti.

Susipažinę su TSKP CK ir
TSRS Ministrų Tarybos nu-
tarimu „Aplė bulvių ir dar-
žovių gamybos bei paruošų
padidiniām“, mes nutarēm
žymiai išplėsti bulvių ir dar-
žovių pasėlių plotus. Šiame
numatome bulvėmis apso-
dinti 60 ha plotā, tai yra 6 ha
daugiau, negu pernai. Vienu
hektaru padidinsime anksty-
vųjų daržovių pasėlių plotā.
Iš bulvių ir daržovių gausi-
me papildomai dideles paja-
mas, juo labiau, kad vyriausybė
patvirtino didesnes
paruošų bei supirkimo kainas.

Vertingas pašaras

Nežiūrint į tai,
kad „Ragelių“ kolū-
kyje praėjusiais
metais kukurūzai
atskiruose plotuo-
se išgedo, kolū-
kiečiai vis dėl to
pasigamino nema-
žā kiekj kukurūzų

siloso. Duodant
kiekvienai karveli
po 8 kg kukurūzų
siloso per dieną,
melžiamų karvių
produktyvumas, ly-
ginant su praėjusiais
metais, padidė-
dėjo perpus. Kolū-

kiečiai dabar aki-
vaizdžiai ištikino,
koks vertingas pa-
šaras yra kukurūzų
silosas, ir šiame
j kukurūzų pasėlių
priežiūrā skirs di-
delj dėmesj.
V. Pečiulienė

Didingos perspektyvos

Komunistų partija ir Tary-
binė vyriausybė nuolatos rūpi-
nasi mūsų valstybės stipri-
nimu, jos ekonomikos toles-
niu vystymu ir darbo žmonių
materialinio bei kultūrinio
lygio kėlimu. Šios prie-
monės kaip tik ryškiai yra
išdėstytos mūsų partijos ir
vyriausybės istoriniuose nu-
tarimuose. TSKP CK ir TSRS
Ministrų Taryba neseniai pri-
ēmē nutarimą, skirtā smarkiam
Lietuvos TSR žemės ūkio
pakėlimui.

1956—1960 metais respub-
likos kolūkiuose 724 tūk-
stančių hektarų plote bus
pradėtas dirvų sausinimas
uždaro drenāzo pagalba.
Šj darbų vykdymui numa-
toma atidaryti dar 10 ma-
šinų-melloracijos stočių. Ne-
mažj darbai šiuo klausimu
bus vykdomi ir mūsų rajone.

Štame nutarime nurodoma,
kad kolūkių mažai naudingi
arlamos žemės masyvai 5 metų
laikotarpyje nebus apdedami
laukininkystės ir gyvulinin-

kystės produktų privalomais
slais pristatymais. Per šj laiko-
tarpj šie žemės masyvai pilnai
bus sukultūrinti ir duos aukš-
tus derlius. Stekiant suinte-
resuoti kolūkius dauglamečių
ir vienmečių žolių pasėlių
plotų išplėtimu, pradėdami
1956 metais bus panaikintos
žemės ūkio produktų valsty-
binės paruošos nuo sėklinių
šj žolių pasėlių plotų. Taip
pat panaikinamos paruošos
žemės masyvams, skirtiems
naujų visuomeninių sodų už-
veisimui.

Žymiai sumažinamos šieno
paruošos. Palyginus su 1955
 metais, šieno pristatymų pla-
nas rajone šiais metais ma-
žesnis 38 procentais. O to-
kiems kolūkiams, kaip „So-
cializmo keliu“, Karolio Po-
žėlos vardo, „Jaunosios gvar-
dijos“ ir „Šetekšnos“, šieno
privalomųjų pristatymų nor-
mos sumažinamos 40—45
 procentais. Grūdų, bulvių,
daržovių ir klausinių paruo-
šos sumažinamos maždaug 10

procentų, o mėsos, pieno ir
viltos — 14 procentų.

Didelės lengvatos suteikiamos
kolūkiečiams, persike-
lianties į kolūkines gyven-
vietes. Persikeliantieji kolū-
kiečių kiemai į naujas gyven-
vietes 3 metų laikotarpiui,
pradedant nuo persikėlimo
metų, išskyrus pieno priva-
lomuosius pristatymus atlei-
džiami nuo žemės ūkio mo-
kesčio, bulvių ir gyvulinin-
kystės produktų paruošų. Be
to, šiems kolūkiečiams gy-
venamųjų namų slatybal iš-
mokama nuo 8 iki 15 tūk-
stančių rublių paskola.

Į šj tėvrskā mūsų par-
tijos ir vyriausybės rūpi-
nimāsi mūsų respublikos kolū-
kiečiai atsako savo šaunliu
darbu visose kolūkines gamy-
bos srityse, su didžiuliu
politiniu ir gamybinu paki-
limu pritaria TSKP XX su-
važiavimo Direktyvų dėl šeš-
tojo penkmečio plano projek-
tui, sėkmingai vykdo partijos ir
vyriausybės istorinius nula-
rimus.

Ellē mūsų rajono kolūkių

garbingai vykdo šeštojo penk-
mečio uždavinius, sėkmingai
ruošiasi pavasariui, kelia vi-
suomeninių gyvulių produk-
tyvumą. Štai, pavyzdžiui,
„Ragelių“, „Vyturio“, „Ge-
gužės Pirmosios“, Karolio Po-
žėlos vardo, „Aušros“ ir ki-
tuose kolūkiuose rimtas dė-
mesys skiriamas visuomeni-
nių karvių tvartiniam laiky-
mui. Šie kolūkiečiai, taikdami
racionalų gyvulių šėrimā, už-
tikrino reikiamā karvių prie-
žiūrā, pasiekē neblogus re-
zultatus pieno gamyboje. Mi-
nimi kolūkiečiai pirmojo ketvir-
čio pieno paruošų planā įvyk-
dē 110—159 procentais.

Tačiau kai kuriuose kolū-
kiuose silpnai vystoma gy-
vulininkystė, blogai vykdo-
mos jos produktų paruošos. Sa-
lomėjos Nėries vardo, Liudo
Gros vardo, „Atžalyno“, „Per-
galės“ ir „Tikruoju keliu“ kolū-
kiečiai pirmojo ketvirčio pieno
privalomųjų pristatymų planā
įvykdē vos 20—35 procentais.

Reikia pasakyti, kad žymia
dalimi kolūkių gyvulininkys-
tės vystymas bei paruošų

MECHANIZATORIAI
PADEDA

Sėkmingai ruošiasi pavasa-
rio sėjai „Šialino keliu“ kolū-
kio žemdirbiai. Susipažinę
su TSKP Centro Komiteto ir
TSRS Ministrų Tarybos nu-
tarimu „Aplė bulvių ir dar-
žovių gamybos bei paruošų
padidiniām“, kolūkiečiai nu-
sprendē žymiai padidinti kau-
piamųjų kultūrų pasėlių plo-
tus. Šiame cukrinių runkelių
bus pasodinta 2 ha daugiau,
negu pernai. Pašarinių run-
kelių pasėliai padidēs 5 ha,
bulvių — 15 ha. Dabar kolū-
kiečiai veža į laukus durpes
bei mėšlā ir gamina kompostā.
Gerai dirba kolūkiečiai Va-
laika, Strumskys, Jakuntavi-
čius ir kiti. Jau išvežta į lau-
kus 400 tonų durpių, 150 to-
nų mėšlo, iš kurių pagamin-
ta 500 tonų komposto.

Kolūkiečiams padeda Ro-
kškio MTS mechanizatoriai.
Traktorininkas komjaunuolis
A. Juškevičius traktoriumi
„Nati“ veža į laukus durpes.
Viso bus išvežta virš 500 to-
nų durpių. Laukų įtręšimui
numatoma pagaminti 700 to-
nų durpių-mėšlo komposto.

A. Vitkevičiatė

Durpės į laukus

Sėkmingai vyksta vietinių
trašų išvežimas į laukus „At-
žalyno“ kolūkyje. Žemės ūkio
artelės laukuose jau paga-
minta virš 250 tonų durpių-
mėšlo komposto. Užėjus di-
deliems šalčiams, mėšlo iš-
vežimas iš tvartų buvo su-
stabdytas, bet durpės ir fo-
lliau vežamos į laukus. Arti-
miausiu laiku, parsigabenus
iš geležinkelio stoties visas
mineralines trašas, durpės
bus kompostuojamos su mi-
nėtomis trašomis.

Vietinių trašų sukauptimo
darbuose pasižymi kolūkiečiai
P. Bimba, V. Bimba, J. Vil-
činskas ir kiti.

J. Laužadytė

vykdymas priklauso nuo apy-
linkių Tarybų bei deputatų
darbo. Neblogai dirba Kama-
jų, Salų, Mickūnų, Verks-
nionių ir Duokiškio apylin-
kių Tarybos. Šios apylinkės
pleno paruošų planā pirm-
jam šj metų ketvirčiui įvyk-
dē 100—125 procentais. Iš šj
apylinkių Tarybų darbo priva-
lome pasimokyti Didsodės,
Juodupės, Sėlynės ir Onuš-
kio apylinkių Tarybos, kur
valstybinės pleno paruošos
vykdomos neleistinai lėtai.

Šiuo metu, kada visa ta-
rybinė liaudis naujais gamy-
biniais laimėjimais sutinka
TSKP XX suvažiavimą, kada
darbo žmonės neprtekaištin-
gai vykdo šeštojo penkmečio
uždavinius, apylinkių Tary-
bos, kolūkių partinės ir kom-
jaunimo organizācijas priva-
lome kuo plačiau išaiškinti
kolūkiečiams mūsų partijos ir
vyriausybės politikā, mobi-
lizuoti juos sėkmingam kolū-
kines gamybos tolesniam
vystymui.

A. POPOVAS
TSRS Paruošų ministerijos
įgaliotinis Rokiškio rajonui

**SKAITYTOJAI
PRANEŠA**

★

Pirmasis eksponatas

„Jaunosios gvardijos“ žemės ūkio arteles nariai, išauginę po 408 centnerius kukurūzų žaliosios masės 54 hektarų plote, iškovojo teisę dalyvauti Visasąjunginėje žemės ūkio parodoje.

Kolūkio pristatyti kukurūzų pavyzdžiai į VŽOP yra pirmieji eksponatai Lietuvos TSR paviljone. Jiems demonstruoti skirta centrinė vieta augalininkystės sektoriuje.

M. Labžindytė

Į gamybinę praktiką

Šiomis dienomis išvyko Salų žemės ūkio technikumui ketvirtąjį veterinarijos kurso mokslivai. Leonpolio, Pagojaus, Joniškėlio, Troškūnų ir kituose tarybinuose ūkiuose jie atliks profilaktinį darbą, praktiškai susipažins su gyvulių gydymu.

A. Marozas

Atkurta Raudonojo Kryžiaus organizacija

Pirminė Raudonojo Kryžiaus organizacija atkurta Mičiurino vardo kolūkyje. Į ją naujai įstojo 10 kolūkiečių.

Dabartiniu metu Kamajų kalmo ambulatorijos darbuotojai paveda medicininis užsiėmimus su pirminės organizacijos nariais.

A. Šarkelė

Paskaitos politinėmis temomis

Kamajų vidurinėje mokykloje reguliariai skaitomos paskaitos visuomeninėmis-politinėmis ir mokslinėmis temomis. Neseniai mokslivai susipažino su TSKP Direktyvų dėl šeštojo penkmečio plano projektu ir jo reikšme liaudies ūkio išvystymui mokytojas J. Katinas. Lektorius plačiai apsisistojo ties mūsų rajono perspektyvomis naujajame penkmetyje.

Paskaitą apie TSRS ir Indijos tautų draugystę Salų septynmetės mokyklos mokslivai skaitė mokytoja Rinkeviciūtė.

J. Karklinis
V. Vanagas

Susitikimas su studentais

Rokiškio 1-oje vidurinėje mokykloje įvyko vakaras, kuriame dalyvavo vyresniųjų klasių mokslivai ir studentai, baigusieji šią mokyklą. Svečius sveikino mokyklos pirminės organizacijos sekretorius N. Sapogovas. Apie aukštųjų mokyklų studentų gyvenimą mokslivams papasakojo Lietuvos Žemės ūkio akademijos auklėtinis Šinkūnas, KPI studentas Danilūnas ir kt.

V. Ragelis

Prieš terminą sumokėti žemės ūkio mokesį

Šeštojo penkmečio plano TSRS liaudies ūkiai išvystyti 1956—1960 metais uždavinius sudaro tai, kad sunkiosios pramonės pirmenybino išvystymo, nuolatinės techninės pažangos ir darbo našumo kėlimo bazėje būtų užtikrintas tolesnis galimas visų liaudies ūkio šakų augimas, smarkus žemės ūkio gamybos pakilimas ir tuo pagrindu pasiekias žymus tarybinės liaudies materialinės gerovės ir kultūrinio lygio pakilimas.

Sėkmingam šeštojo penkmečio plano uždavinių įvykdymui reikalingi milžiniški finansiniai ištekliai. Šiuos išteklius Tarybinė valstybė mobilizuoja pačiame liaudies ūkyje.

Mokesčių pavidalu plaukiančios į biudžetą lėšos, drauge su kitais Tarybinės valstybės biudžetinėmis ištekliais, išleidžiamos socialinėms-kultūrinėms priemonėms, mokykloms, ligoninėms vaikų auklėjimo įstaigoms statyti, pensijoms bei pašalpoms ir stipendijoms moksliviams.

Vienas iš pagrindinių gyventojų mokesčių yra žemės ūkio mokesis. 1953 m. rugpjūčio mėn. 8 d. įstatymu nustatyta, kad žemės ūkio mokesis kolūkiečių ir darbininkų-tarnautojų ūkiams, užsilimantiems žemės ūkiu, apskaičiuojamas tvirtomis normomis nuo vienos šimtosios hektaro priesodybinio žemės sklypo, išskirto asmeniniam naudojimui, tai yra mūsų rajone — po 3 rb už kiekvieną arą. Gyvuliai, esantieji asmeninėje nuosavybėje, apmokestinant žemės ūkio mokesčiu, atskirai neapskaitomi.

Nenutrūkstamam liaudies ūkio finansavimui šalia valstybinių mokesčių didžiulę reikšmę turi savalaukis ir pilnas gyventojų mokesčių įplaukimas į biudžetą.

Sėkmingam žemės ūkio mokesčio įvykdymui, svarbiausios reikšmės turi aiškiamasis darbas gyventojų tarpe. Praeitais metais tose apylinkių Tarybose, kur

šilas darbas buvo vykdomas, daugumoje mokesčiai buvo sumokamas prieš terminą. Daugelyje atvejų kolūkiečiai įnešdavo prieš terminą visą metinio mokesčio sumą.

Gerų rezultatų pasiekia jau ir šiais metais. Taip, Verksnionių ir Nemunėlio apylinkių DŽD Tarybose vien tik mokesčių pranešimų įteikimo metu (nuo š. m. sausio mėn. 23 d. iki vasario mėn. 1 d.) prieštermininiais įmokėjimais mokesčių agentai dirg. drg. Zaborskas ir Jaskevičius įvykdė virš 50 proc. viso kelvirčio žemės ūkio mokesčio surinkimo planą. Šie laimėjimai — tai rezultatas apylinkių Tarybų pirmininkų, apylinkių aktyvo ir mokesčių darbuotojų nuolatinio darbo su mokesčių mokėtojais, ryšys su masėmis, įilkinamas išaiškinimas jiems mokesčių įstatymų nuostatų.

Tačiau tokie geri rezultatai pasiekiami ne visose apylinkių Tarybose. Juodupės, Duokliško, Rokiškio ir kitose apylinkių Tarybose žemės ūkio mokesčio surinkimo laikotarpiu silpnai įsiljungia apylinkių Tarybų pirmininkai, apylinkės Tarybų deputatai ir visai nuošaliai pasilieka biudžetinės komisijos. Mokesčiai darbuotojai dirba atitrūkę nuo apylinkių Tarybose esančio aktyvo, jų darbas nekontroliuojamas.

Siekiant, kad kuo didesnis mokėtojų skaičius 1956 metams apskaičiuotą žemės ūkio mokesį sumokėtų anksčiau nustatytą terminą, apylinkės Tarybos, finansinės-biudžetinės komisijos, finansinis kaimo aparatas turi sistemingai vesti platų aiškinamąjį darbą gyventojų tarpe, turi pakelti mokesčio darbo kokybę.

Sėkmingam rajono biudžeto pajamų ir išlaidų dalies įvykdymui užtikrinti kiekvieno mokėtojo pareiga — prieš terminą sumokėti visą metinį žemės ūkio mokesčio sumą.

J. PEKELIŪNAS
rajono finansų skyriaus vedėjas

Alytaus pionierių namus dažnai lanko mokslivai. Aviomodelistų, dailiojo siuvinėjimo, fotomėgėjų, turistų ir kitų rėtelių darbe dalyvauja daugiau kaip 300 mokslivai. Nuotraukoje: užsiėmimai dailiojo siuvinėjimo ratelyje. Priešakyje — vadovė G. Matulaitienė ir 6-osios klasės mokinė J. Pataškinaitė. M. Ogajaus (ELTA) nuotrauka.

TRUMPI SIGNALAI

Pamirštas sienlakraštis

Vaidlonų pradinėje mokykloje užmiršta sieninė spauda. Nors seniai praėjo žiemos atostogos ir įpusėjo III mokslo metų ketvirtis, ant

sienos tebekabo sienlakraščio numeris, išleistas praėjusių metų gruodžio mėnesį.

K. Turkovalaitė

Kaip tai paašškinti?

Praėjusių metų lapkričio mėnesį eilė „Artojo“ žemės ūkio arteles narių pardavė valstybei plėną Kamajų vartojų kooperatyvo sąskaiton. Tačiau

iki šio laiko kolūkiečiams P. Neniškiui, P. Jakučiui ir kitiems kooperatyvas delsia išmokėti jiems priklausančius pinigus.

A. Kaušpadas

Nekomjaunuoliškai

Traktorių remonte gerai dirbo Rokiškio MTS mechanizatorius komjaunuolis Ričardas Merkys, kol atremontavo jam priskirtą traktorių. Bet vos traktorių nuredėjo nuo surenkamojo-išbandomojo stendo, o R. Merkys nebedalyvauja remonte. Argi tai pateisinamas jaunuolio elgesys?

L. Vasaris

MOSŲ MEDŽIAGOS

PĖDSAKAIS

„Svarbus klausimas“

Tokio pavadinimo vedamajame straipsnyje, tilpusiam „Po Spalio vėliava“ laikraščio Nr. 10(1442), buvo kritikuojama Ludo Girono vardo kolūkio valdyba už nerenontavimą žemės ūkio inventoriaus, skirto pavasario lauko darbams.

Faktai pasitvirtino. Kaip praneša Ragelių apylinkės vykdomojo komiteto pirmininkas A. Šeškus, kolūkiečiams išrinkus naują kolūkio valdybą, pastaroji savo posėdyje apsvarstė susidariusią padėtį. Dabartiniu metu inventorių iš paskirų kolūkiečių kiemų vežamas prie kolūkio kalvių.

kurioje nėra darnumo, tvarkos, gero pavyzdžio? Tėvas girtuokliauja, „valšina“ sūnų cigaretėmis, motina neturi jokio balso. Tik begalinių mokytojų pastangų ir kantrybės dėka pasisekė ši mokinį siek tiek palenkinti į gerąją pusę. Ar ne laikas tokiems tėvams pagalvoti ir atsakyti į mokytojos klausimą: kur eina jų vaikai?

Gilus mokinių pažinimas, atkaklus darbas ir meilė vaikams padeda mokytojui nugalėti visas kliūtis. Mokytoja Rimavičienė nevauroja bausmių. Smoningą drausmę, už kurią kovoja ir atsako visas klasės kolektyvas, lauga į vaiko smone, charakterį. Klaseje yra 24 pionieriai, kurie yra drausmės, tvarkos, švaros palaikymo pirmūnai. Visi jie — pažangūs mokiniai.

28-erius darbo metų mokytoja Marija Rimavičienė su giliu pareigos jausmu ir pasišventimu atidavė mokyklai. Dabar ji vadovauja geriausiam rajone jaunesniųjų klasių mokytojų metodiniam rateliui. Partija ir Vyriausybė aukštai įvertino atsidavusios tarybinio jaunimo auklėtojos nuopelnus. Ji apdovanota „Garbės ženkle“ ordinaru, VLKJS CK Garbės raštu, LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Garbės raštu.

P. Milaknis

KLASĖS AUKLĖTOJA

Rugsėjo pirmosios rytas. Pirmaklasiai, išdidžiai mosuodami portfeliais, kur idėtas pieštukas ir svarus, tuščias sąsiuvinis, žengia į mokyklą. Eina, tydimi mamų, tėčių, senelių... Pirmasis skambutis. Ištuštėja ir nutyla koridoriai. Ten, už klasės durų, prasideda darbas, už kurį svarbesnio nerasi: ten ruošinama mūsų ateitis.

Taip prieš du su viršum metus Rokiškio II vidurinės mokyklos mokytoja Marija Rimavičienė priėmė pirmąją klasę. Palaipsniui mokiniai priprato prie mokyklos tvarkos, pradėjo sudėti pirmuosius žodžius, išvedžioti raides, skaičius. Darbas pradėtas. Atrodo, viskas toliau turėtų vykti paprastai, sklandžiai. Tačiau taip nebūna. Jau iš pat pradžių iškyta įvairūs sunkumai, sudėtingiausi klausimai, kuriems išspręsti mokytojas turi parodyti didelį meistriškumą, padėti daug pastangų.

Mokytoja tuojau pastebėjo, kad mokinė Nijolė moksle atsilieka, pasižymi nerūpestingumu, kelia „savus“ kaprizus. Reikia užsukti pas tėvus. Nijolės motina mokytojos atvykimu aiškiai nepatenkinta. Tėvas abejingai klausosi pokalbio, kuris baigiasi be rezultatų. Po ke-

leto dienų mokytoja vėl užsuka pas Nijolės tėvus. Motina nebeslepia savo nepasitenkinimo:

— Einate ir einate kasdien. Kad būčiau žinojusi, Nijolę būčiau leidusi pas kitą mokytoją.

Mokytoja mato, kad čia nelengva bus ką nors laimėti, bet žino: žmogus vertas to, kad už jį kovoti, ir tvirtai nusprendžia nesitraukti. Pokalbis tęsiamas toliau. Motina čia pat nori parodyti savo „gerą valią“:

— Nijolė, sakau, eik mokytis! Nijolė nejudą nė iš vietos.

— Va, neina, neklauso. — skundžiasi Nijolės mama.

Mokytojai daugiau nieko nebereikia: ji mato, kas kaltas. Darbą reikia pradėti ne nuo Nijolės, bet nuo jos motinos. Mokytoja jai atskirai išaiškina visą žalą tokios taktikos, duoda patarimus dėl Nijolės auklėjimo. Praeina kurtis laikas. Mokytoja palaiko nuolatinių ryšių su šia šeima. Nijolė pastebimai taisyosi. Mokytoja atsilanko į namus, kad ją tėvams pagirtų. Antroje klaseje Nijolė visai persilaužia į gerąją pusę.

— Dovanokite man, aš labai negražiai elgiausi įtų atžvilgiu, — atsiprašinėja Nijolės mama. —

Dėl Nijolės elgesio ir mokymosi aš pati buvau kalta. O dabar ji visai kitokia, iš tikrųjų. Ačiū, ačiū jums!

Mokytoja gavo aštuonius antramečius iš trečios klasės. Nemažai padirbėjus, dauguma iš jų daro pažangą. Antramečio Juliaus tėvai aiškina:

— Mūsų vaikas — geras. Kad jis paliko antrus metus toje pačioje klaseje — kalti tik mokytojai.

Daug pastangų reikėjo padėti, kol tėvai išitikino klaidingai galvoją. Bendros tėvų ir mokytojos pastangos davė ir čia neblogus rezultatus.

Pasitaiko dar sunkesnių atvejų. Dvylikametis Vladas — nedrausmingiausias mokinis III-je klaseje, užsikrėtęs blogais įpročiais. Ką galėjo padėti mokytojai jo šeimai,

Kaip bebūtų keista,

tačiau Liudo Gīros vardo kolūkio žemės ūkio specialistas komjaunuolė S. Jackevičūtė trukdo kolūkio bibliotekai organizuoti kultūringas kolūkiečių pramogas.

Neseniai biblioteka nutarė organizuoti F. Dostojevskio minėjimą. Deja, į salę besirenkančius kol-

ūkiečius S. Jackevičūtė išvaikė, sakydama, kad jie nemoka kultūringai elgtis.

Sakykim, taip... Bet tuo pačiu norisi paklausti drg. Jackevičūtę: kaip kils kolūkiečių kultūrinis lygis, jeigu tam trukdo tokie „kultūringi“ žmonės, kaip jūs?

L. Vaitkūnas

Gerblamas Krokodile.

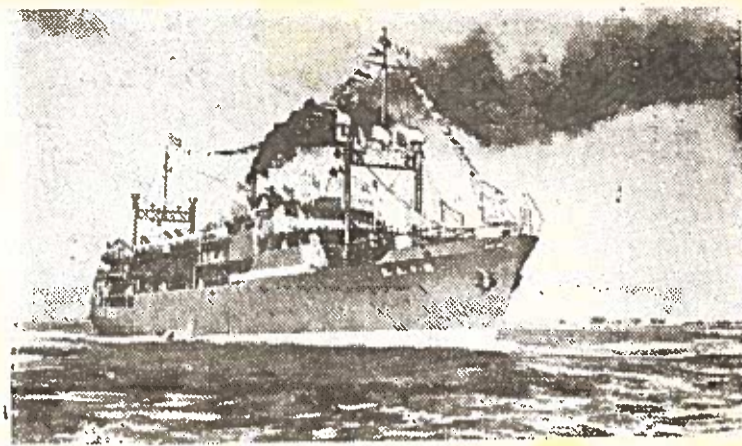
praeitame jūsų skyrelyje tilpo eilėraštis „Štaudais užkištas langas“. Perskaitėm ir pagalvojom, kad tai rašoma apie Salomėjos Nėries vardo kolūkio IV-os laukininkystės brigados brigadininką J. Latvėną. Jo brigados arkliai taip pat žiemoja šaltose patalpose, išdaužyti patalpų langai, kurie užkaišioti štaudais ir eglėšakietais. Stiklo pas brigadininką yra, bet vis neprisiruošta jo įdėti. Kur kas meilčiau J. Latvėnui „dienelę gerli, dvi pagrioloti“, kaip jis pats sakosi.

Atrodo, nesuklydome atspėję eilėraščio mintį.

R. Šimonis,
N. Giedrys

Pradžia ir galas

Jo kelias —
trumpas:
užkandinė,
baras,
Nakvynė pas
atsitiktinę draugę...
O juk didžiu esąs
jis tarias,
Nors
mirtinai
su pusbonkiu
suaugeš:
Ir,
kai draugai jam sako
liautis šitai darius.
Pasukt
iš klystkeltio
gyvenimo keliu,
Apsipatojęs šaukia:
— Broliai,
ką jūs?
Už savo pinigų
aš visada
išgert galiu!
Ir vel
bare jis
siurbia
aly, vyną,
Ir vel
nakvynės
ieško pašalinis...
Mes
smerkiam jį.
O laikas toks ateis —
Jį pats gyvenimas
išmes
į sąslavyną!
Ed. Uldukis

Kinijos Liaudies Respublikoje nuleistas į vandenį prekinis — keleivinis laivas „Minjėžu“ Nr. 10 („Demokratija“), pastatytas Šanchajaus laivų statyklose. Naujas laivas skirtas linijiniam susisiekimui. Jis gali paimti su savimi 570 keleivių ir 450 tonų krovinių. Nuotraukoje: „Minjėžu“ Nr. 10. Jan Fu-tao (Sinchia agentūros) nuotrauka.

ŽEMĖS RUTULIO GYVENTOJŲ SKAIČIUS

PARYŽIUS. (TASS). Agentūros Frans Pres korespondentas praneša iš SNO sekretoriato, kad, Sąjūnytų-ju Nacljų Organizacijos paskelbtais statistikos duomenimis, 1954 metais žemės rutulyje buvo 2.655 milijonai gyventojų.

Pagal rajonus gyventojų skaičius pasiskirstė štai kaip: Azija — 1.451 milijonas žmonių; Štaurės Amerika (t. y.

JAV, Kanada, Meksika, Gvatemala, Hondurasas, Nikaragua, Kostarika, Salvadoras, Panama, Kuba, Haitis) — 233 milijonai žmonių; Pletų Amerika — 121 milijonas žmonių; Europa (be TSR Sąjungos) — 407 milijonai žmonių; Afrika — 214 milijonų žmonių; Okeanija — 14,2 milijono žmonių. (ELTA).

NAUJOS KNYGOS

- V. I. Leninas. Gegužės pirmoji. Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1956 m. Psl. 31. Rb 0,50.
- V. I. Leninas. Straipsniai apie Tolstojų. Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1956 m. Psl. 45. Rb 0,50.
- V. I. Leninas. Agrarinis klausimas Rusijoje I XIX amžiaus pabaiga. Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1956 m. Psl. 87. Rb 1.
- Tarybinės lietuvių literatūros istorijos apybraiža. Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1956 m. Psl. 240. Rb 8,65.
- I. D. Perlovas. Tarybinio teismo darbo organizavimas. Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1955 m. Psl. 229. Rb 5,30.

- S. Obručėvas. Į neištirtus kraštus. Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1955 m. Psl. 292. Rb 8.
- A. Karkauskas. Tinklinis. Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1955 m. Psl. 127. Rb 1,55.
- P. Baublys. Rachitas. (Angliškoji liga). Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1955 m. Psl. 29. Rb 0,50.
- G. Galkutė. Pirmoji pagalba neįaimingųjų atsitikimų atvejais. Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1955 m. Psl. 23. Rb 0,40.
- R. Bakeničiūtė. Kaip apsaugoti nuo bruceliozės. Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1955 m. Psl. 15. Rb 0,30.

Rokiškio knygynas

Redaktorius A. STAŠYS

„Socializmo keliu“ kolūkyje karvės žiemoja šaltose patalpose. (Faktas).

Senis Šaltis: — Jūs man akių nemulinkite, aš jus klaurai permatau!..
J. Fedorovo pieš.

Ar yra gyvybė kitose planetose?

Rašo Maskvos planetarijaus direktorius V. BAZYKINAS

Labai senais laikais pirmųjų jūrų, vandenynų, iš dalies išdžiūvusių vandens baseinų šiltame vandenyje, kurį šildė Žemės vidaus karštis, susidarė sąlygos atsirasti labai sudėtingiems grynanglio junginiams su vandeniliu, azotu ir deguonimi. Šiems junginiams toliau besivystant, susidarė baltymai, kurių svarbiausia savybė yra sugebėjimas lengvai kisti, prijungti ir atskirti nuo savęs naujus atomus. O tai yra ne kas kita, kaip medžiagų apykaita — kiekvienam gyvam organizmui būdinga savybė.

Gausūs ir visapusiški mokslininkų tyrinėjimai rodo, kad, susidarius baltymams, atsirado ir gyvybė Žemėje. Vadinasi, gyvybė yra susijusi su baltymais ir be jų neįmanoma.

Baltyminės medžiagos yra labai nepatvarūs junginiai. Esant aukštai temperatūrai, jie susitraukia, gi žema temperatūrai esant — sušala ir miršta. Tai reiškia, kad palankiausia temperatūra yra viena baltymų gyvybin-

gumo sąlygų. Antras svarbus jų gyvavimo veiksnys yra vanduo, kurio didelis kiekis įeina į visų gyvų organizmų sudėtį. Savo ruožtu, vandens negali būti be atmosferos. Atmosferos spaudimas sulauko vandens virimą ir per didelį išgaravimą.

Nepalaujamo vystymosi procese gyvi organizmai nuolat prisitaiko prte įvairių savo gyvenimo sąlygų. Pavyzdžiui, mirkiniai (infuzorijos) ir kerpės pakelia iki 200 laipsnių šaltį ir, atšildami, atgyja. Karštosios Sacharos, kur temperatūra stekia 55 laipsnius karščio, o lyja viena—du kartus per metus, smėlio grame priskatčiuojama iki 100 tūkstančių bakterijų. Vandenynuose aštuonių kilometrų gilumoje gyvena įvairiausi gyviai. Bakterių ir grybelių sporos randamos ore daugiau kaip 30 kilometrų aukštyje.

Šių laikų augalai ir gyvūnai — tai milijonus metų trukusio proceso rezultatas. Vadinasi, jet gyvybė galėjo atsirasti Žemėje, kodėl gi ji negali gimti ir kituose dan-

gaus kūnuose, kur tam tikslui gali būti visos reikalingos sąlygos?

Kaip žinoma, be Žemės, aplink Saulę sukasi dar aštuonios planetos: Merkurijus, Venera, Marsas, Jupiteris, Saturnas, Uranas, Neptūnas ir Plutonas. Nuo to laiko, kai tai buvo nustatyta, daugelis mokslininkų išreiškė mintį, kad ir kitose planetose yra gyvybė. Jų tarpe buvo ir italų filosofas Džordanas Bruno, kuris už šią idėją buvo katalikų bažnyčios žiauriai persekiojamas. Bruno buvo kankinamas ir sudegintas ant laužo.

Šių laikų astronomija, tirtdama kitų dangaus kūnų fizines savybes, įgalina spręsti, ar gali būti gyvų organizmų jų paviršiuje. Žinoma, karštuose dangaus kūnuose — Saulėje ir žvaigždėse gyvybė yra neįmanoma. Tačiau nuo šių dangaus planetų skiriamos kitos planetos, kurios yra šalti nešviečiantieji kūnai, apšviečiami ir šildomi Saulės. Jie, priklausomai nuo juos ir Saulės skiriančio atstumo, gauna nevienodą šiluminės energijos kiekį. Antai, arčiausiai Saulės esančios planetos Merkurijaus paviršiaus

temperatūra dienos metu stekia 400 laipsnių šilumos. Be to, Merkurijus neturi atmosferos. Tokiomis sąlygomis gyvybės negali būti. Priešingai, Jupiterio, Saturno, Urano, Neptūno ir Plutono planetos yra tiek toli nuo Saulės, kad vidutinė temperatūra jų paviršiuose stekia ne mažiau kaip 140 laipsnių šalčio. Tai yra kliūtis gyvybei atsirasti. Palankiausios temperatūros sąlygos gyvybei yra Žemėje ir jai kaimyninėse planetose — Veneroje ir Marse.

Tačiau, kaip mes jau minėjome, temperatūra nėra vienintelė sąlyga gyvūnams egzistuoti.

Kitokią padėį užima Venera — arčiausia mūsų esanti planeta: atstumas nuo Žemės iki jos kal kada esti mažesnis kaip 40 milijonų kilometrų. Jos diametras sudaro 0,97 Žemės diametro. Taip pat, kaip ir Žemėje, Veneroje keičiasi metų laikai. Ją supa tiršta atmosfera, kuri neleidžia mums iirti štos planetos paviršiaus. Veneroje galima atskirti tik neaiškias debesų pobūdžio dėmes.

(Pabaiga sekančiame numeryje).

Prasideda naujieji mokslometal Žemės žemės ūkio mechanizacijos technikumė.
Nortntieji mokyttis skubiai kreipiasi į Rokiškio MTS.
Direktorius

REIKALINGI DARBININKAI-GAMYBININKAI!
Sacharos ir Čelkių durpynams. Užmokestis premijintis — progresyvuus. Darbininkai nemokamai aprūpinami bendrabučiu, patalyne ir specpranga. Durpynuose veikia parduotuvės.
Darbo pradžia 1956 m. balandžio 3 d. Kreiptis į durpynus vietoje arba telefonu: Rokiškis, tel. Nr. 81.
Durpynų kontora

Pil. Juodelis Jonas, s. Jono, gyv. Rokiškio raj. Kamajų miestelyje, iškelė ištuokos bylą pil. Banevičiūtei-Juodelienei Valei, d. Broniaus, gyv. Panevėžio m. Basanavičiaus g-vė Nr. 7.
Bylą nagrinės Panevėžio m. I apylinkės Liaudies teismas.

KINOTEATRUOSE
SAULUTĖ — „Liliomfi“ — 12 d. — „Byla“ — 14—15 d. d.
NEMUNO* FABRIKO KLUBAS — „Dūmai miške“ — 12—13 d. d. — „Jūreivis Čizikas“ — 14—15 d. d.